

فصل ۲: عده‌های چهار رقمی

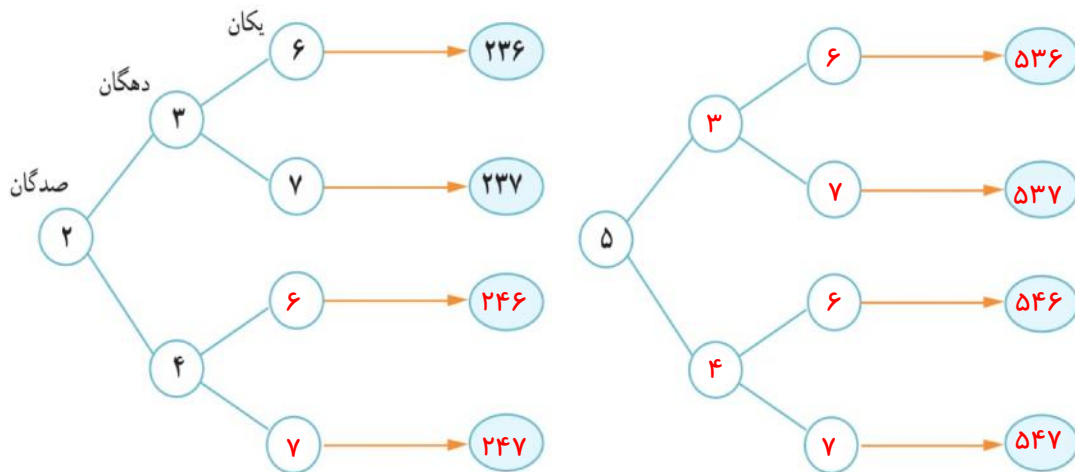

انقلاب اسلامی در ۲۲ بهمن ماه سال ۱۳۵۷ به پیروزی رسید. اولین جرقه‌های این انقلاب در ۱۵ خرداد ۱۳۴۲ زده شد. از آن زمان تا پیروزی انقلاب اسلامی چند سال طول کشیده است؟

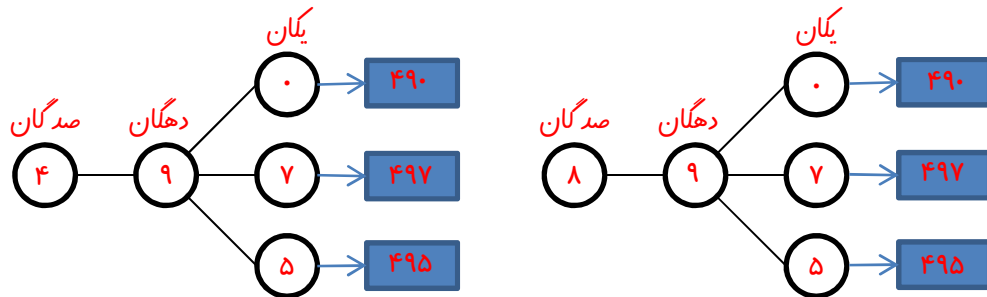
حل مسئله

- ۱- همه‌ی عددهای سه رقمی را که رقم صدگان آن‌ها ۲ یا ۵، رقم دهگان آن‌ها ۳ یا ۴ و رقم یکان آن‌ها ۶ یا ۷ باشد، بنویسید.
جا‌های خالی را پر کنید تا همه‌ی عددها به دست آیند.
در مورد نحوه‌ی نوشتن عددها و نظم‌ی که به کار رفته است، توضیح دهید.

- ۲- همه‌ی عددهای سه رقمی را که رقم یکان آن‌ها ۰، ۷ و ۵، رقم دهگان آن‌ها ۹ و رقم صدگان آن‌ها ۴ یا ۸ باشد، بنویسید.

- ۳- جمع دو عدد را که حاصل جمع آن‌ها ۱۲ باشد، به چند حالت می‌توانیم بنویسیم؟ به ۱۳ حالت می‌توان نوشت.

$$۱ + \square = ۱۲$$

$$۲ + \square = ۱۲$$

عدد اول	۰	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲
عدد دوم	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۰
جمع	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲	۱۲

وقتی در یک مسئله تمام حالت‌های ممکن خواسته شود، به یاد راهبرد «الگوسازی» می‌افتیم.
پس تلاش می‌کنیم با نظم و ترتیب مشخص تمام حالت‌ها را به دست آوریم.

الگوسازی

۴- در برنامه‌ی صبحگاهی یک مدرسه دانش‌آموزان در صف‌های ۱۰ نفری ایستاده‌اند. ۱۰ صف ۱۰ نفره درست شده است و در کنار آن‌ها نیز ۷ نفر ایستاده‌اند. چند دانش‌آموز در صف ایستاده‌اند؟ $100 + 7 = 107$

تعداد صف	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰
تعداد دانش‌آموزان	۱۰	۲۰	۳۰	۴۰	۵۰	۶۰	۷۰	۸۰	۹۰	۱۰۰

۵- ۳ دانش‌آموز هر کدام دو جعبه مداد رنگی دارند: یک جعبه‌ی ۶ تایی و یک جعبه‌ی ۱۲ تایی. در هر جعبه‌ی ۶ تایی یک مداد زرد و در جعبه‌ی ۱۲ تایی ۲ مداد زرد وجود دارد. این سه دانش‌آموز روی هم چند مداد رنگی زرد دارند؟

دانش‌آموز ۱

- ۶ تایی — ۱
- ۱۲ تایی — ۱

دانش‌آموز ۲

- ۶ تایی — ۱
- ۱۲ تایی — ۱

دانش‌آموز ۳

- ۶ تایی — ۱
- ۱۲ تایی — ۱

۳، ۶، ۹

$3 + 3 + 3 = 9$

۶- به چند حالت می‌توان با سکه‌های ۱۰ و ۱۰۰ ریالی، ۲۰۰ ریال درست کرد؟ به سه روش

۲۰۰ ریال = ۱۰ سکه ده ریالی + ۱۰۰ سکه ۱۰۰ ریالی: روش اول
 ۲۰۰ ریال = ۰ سکه ده ریالی + ۲ سکه ۱۰۰ ریالی: روش دوم
 ۲۰۰ ریال = ۲۰ سکه ده ریالی + ۰ سکه ۱۰۰ ریالی: روش سوم

معرفی عدد هزار

فعالیت

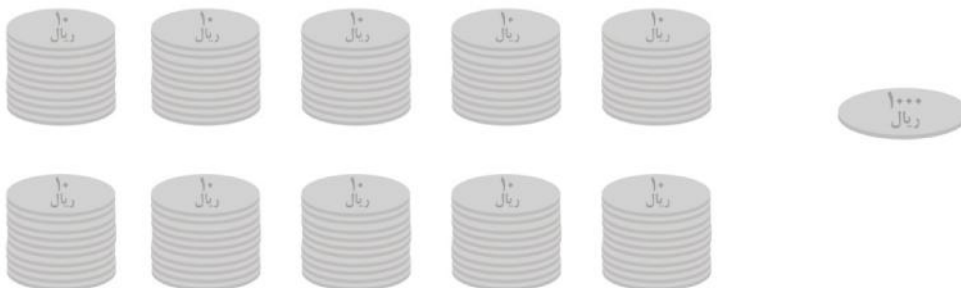

۱- در یک کارخانه‌ی مواد غذایی، ماشین اول ۱۰ کلوچه‌ی کوچک را در یک پاکت بسته‌بندی می‌کند. ماشین دوم ۱۰ پاکت کلوچه را در یک جعبه می‌گذارد. سپس، یک کارگر ۱۰ جعبه را در یک کارتن قرار می‌دهد و در کارتن را می‌بندد. تعداد کلوچه‌های هر جعبه چقدر است؟ ۱۰۰

در هر کارتن چند بسته‌ی ده تایی کلوچه هست؟ ۱۰۰ بسته ۱۰ تایی

کارتن ۱۰ جعبه‌ی ۱۰ کلوچه   جعبه ۱۰ پاکتی ۱۰ کلوچه   پاکت ۱۰ تایی ۱۰ کلوچه   ۱ کلوچه

۲- در کلاس دوم دبستان یاد گرفتید که می‌توانید ۱۰ تا ۱۰ ریالی را با یک ۱۰۰ ریالی عوض کنید. علی پول‌های فلک خود را به صورت ۱۰ سکه‌ی ۱۰ ریالی بسته‌بندی کرده است تا به بانک بدهد. او ۱۰ بسته را به بانک برده و بانک به او ۱۰۰۰ ریال داده است. اگر علی ۹ سکه‌ی ۱۰۰ ریالی به بانک بدهد، چند سکه‌ی ۱۰۰ ریالی دیگر باید بدهد تا یک سکه‌ی ۱۰۰۰ ریالی بگیرد؟ یک سکه ۱۰۰ ریالی دیگر باید به بانک بدهد

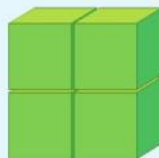

در هر شکل چند مکعب کوچک وجود دارد؟

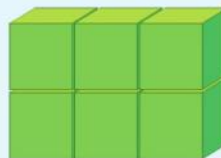
بشمار و بگو

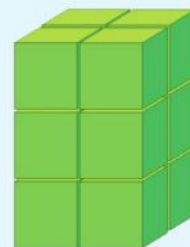
۳

۴

۶

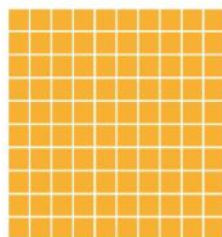

۱۲

کار در کلاس

۱- آموزگار دسته‌های ۱۰۰ تایی، ۱۰ تایی و یکی را به گروه‌های دونفری می‌دهد.
با کنار هم گذاشتن دسته‌ها الگوها را کامل کنید.

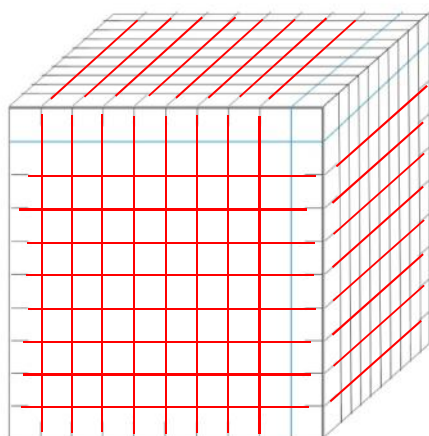

۱۰۰، ۲۰۰، ۳۰۰، ۴۰۰، ۵۰۰، ۶۰۰، ۷۰۰، ۸۰۰، ۹۰۰، ۱۰۰۰

۱۰ دسته‌ی ۱۰۰ تایی می‌شود ۱۰۰۰. الگوهای زیر را ادامه دهید.

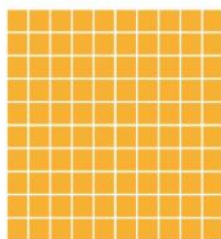
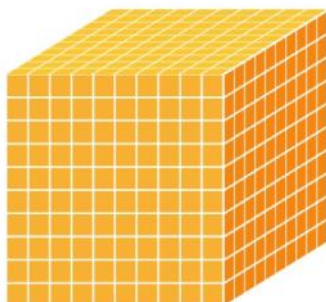
۹۰۰، ۹۱۰، ۹۲۰، ۹۳۰، ۹۴۰، ۹۵۰، ۹۶۰، ۹۷۰، ۹۸۰، ۹۹۰، ۱۰۰۰

۹۹۰، ۹۹۱، ۹۹۲، ۹۹۳، ۹۹۴، ۹۹۵، ۹۹۶، ۹۹۷، ۹۹۸، ۹۹۹، ۱۰۰۰

۲- به کمک خط کش بقیه‌ی شکل را کامل کنید.
تعداد مکعب‌های کوچک را بنویسید. ۱۰۰۰

اکنون می‌توانیم برای درست کردن عددهای مختلف از یکی، ده‌تایی، صدتایی و هزارتایی استفاده کنیم.

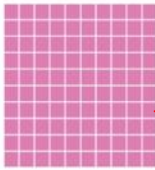
تمرین

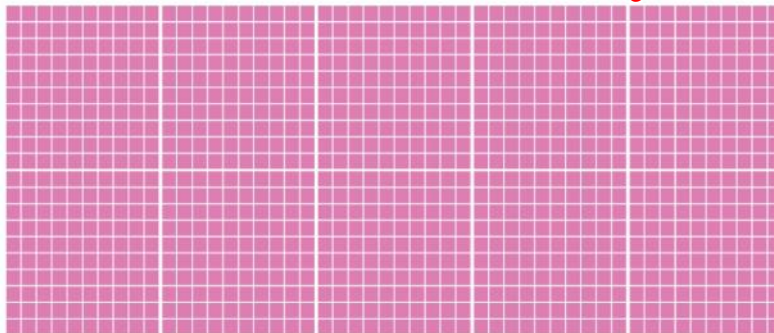
۱- عدد ۱۰۰۰ چند تا از ۹۹۱ بیشتر است؟ ۹ تا بیشتر است

۲- عدد ۱۰۰۰ چند رقم دارد؟ ۴ رقم

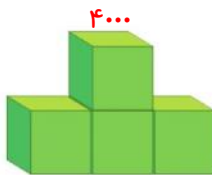
۳- شکل روبه‌رو چه عددی را نشان می‌دهد؟ عدد ۱۰۰ را نشان می‌دهد

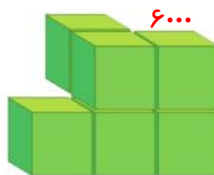
۱۰ تا از این شکل را به صورت زیر کنار هم قرار می‌دهیم. حالا این شکل چه عددی را نشان می‌دهد؟ عدد ۱۰۰۰ را نشان می‌دهد

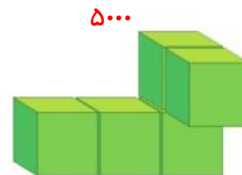
۴- اگر هر مکعب نشان‌دهنده ۱۰۰۰ باشد، هر یک از شکل‌های زیر چه عددی را نشان می‌دهد؟

۴۰۰۰

۶۰۰۰

۵۰۰۰

۱۰۰۰ و ۲۰۰۰ و ۳۰۰۰ و ۴۰۰۰ و ۵۰۰۰ و ۶۰۰۰ و ۷۰۰۰ و ۸۰۰۰ و ۹۰۰۰

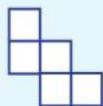
۵- الگو را ادامه دهید.

۱۰۰۰ و ۳۰۰۰ و ۵۰۰۰ و ۷۰۰۰ و ۹۰۰۰

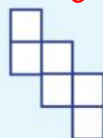
۲۰۰۰ و ۴۰۰۰ و ۶۰۰۰ و ۸۰۰۰

دلیل بیاور

با ۵ مربع
نی‌توان مکعب
ساخت زیرا
مکعب ۶ مربع
دارد.

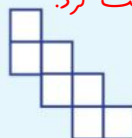

۶ تا مربع دارد
ولی با تا کردن
مکعب درست
نی‌شود.

کدام شکل باز شده‌ی یک مکعب است؟ برای پاسخ خود دلیل بیاورید.

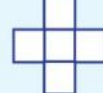
۶ مربع دارند و
با تا کردن
مکعب درست
درست کرد.

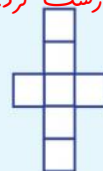
۷ مربع دارد
با تا کردن
مکعب درست
می‌شود.

۵ مربع دارد
نی‌توان مکعب
ساخت.

۷ مربع دارد
نی‌توان مکعب
درست کرد.

ارزش مکانی

فعالیت

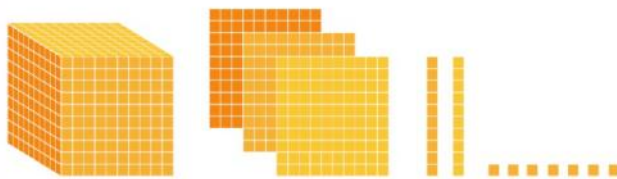
۱- در درس پیش با دسته‌های ۱۰۰۰ تایی، ۱۰۰ تایی، ۱۰ تایی و یکی آشنا شدید. حالا با این دسته‌ها ابتدا جدول ارزش مکانی را کامل کنید. سپس، آن‌ها را با عدد و حروف بنویسید.

یکان	دهگان	صدگان	هزارگان
۴	۳	۱	۲

۲۱۳۴

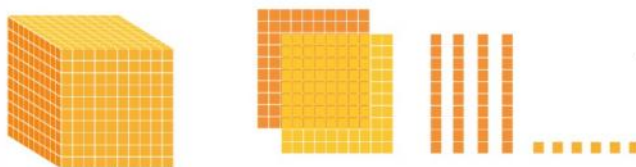
دو هزار و صد و سی و چهار

یکان	دهگان	صدگان	هزارگان
۷	۲	۳	۱

۱۳۲۷

یک هزار و سی صد و بیست و هفت

یکان	دهگان	صدگان	هزارگان
۶	۴	۲	۱

۱۲۴۶

یک هزار و دویست و چهل و شش

- ۲- عددهایی که ساخته‌اید، چند رقمی هستند؟ **۴ رقمی**
- ۳- یک عدد چهار رقمی بنویسید که رقم یکان آن ۴، دهگان ۵، صدگان ۰ و هزارگان ۷ باشد.
- به عدد **۷۰۵۴** به حروف **هفت هزار و پنجاه و چهار**

اندازه‌گیری کن

۱- طول خط‌ها را با واحد سانتی‌متر بنویسید.

۵ سانتی‌متر

۷ سانتی‌متر

۲- طول خط‌ها را با واحد میلی‌متر بنویسید.

۵۰ میلی‌متر

۷۰ میلی‌متر

کار در کلاس

۱- جاهای خالی را با یکی از کلمه‌های روبه‌روی هر جمله پر کنید.

- ۱۰۰۰ مورچه بزرگ در یک **پارچ** جا می‌گیرند. (پارچ، فنجان، قوطی کبریت)
 ۱۰۰۰ آدم در یک **باغ** جا می‌گیرند. (باغ، اتاق، خانه)
 ۱۰۰۰ کلوچه در یک **کارتن** جا می‌گیرند. (کیسه فریزر، پاکت، کارتن)
 ۱۰۰۰ ماشین در یک **اتوبان** جا می‌گیرند. (خیابان فرعی، کوچه، اتوبان)
 ۱۰۰۰ صندلی در یک **دانشگاه** جا می‌گیرند. (کلاس، مدرسه، دانشگاه)
 ۱۰۰۰ کولر آبی در یک **انبار** جا می‌گیرند. (کامیون، دفتر کار، انبار)

۱۰۰	۱۰	۱	تومان
۱۰۰۰	۱۰۰	۱۰	ریال

۲- ۱ تومان ۱۰ ریال است.

۱۰ تومان ۱۰۰ ریال است.

۱۰۰ تومان چند ریال است؟ **۱۰۰۰ ریال**

۳- حاصل جمع و تفریق‌ها را بنویسید.

۷ هزار تایی = ۴ (هزار تایی) + ۳ (هزار تایی)   ۶ صد تایی = ۴ (صد تایی) + ۲ (صد تایی)   ۹ ده تایی = ۵ (ده تایی) + ۴ (ده تایی)

$$۳۰ + ۲۰ = ۵۰$$

$$۵۰۰۰ - ۲۰۰۰ = ۳۰۰۰$$

$$۸۰۰ + ۲۰۰ = ۱۰۰۰$$

$$۶۰۰ + ۴۰۰ = ۱۰۰۰$$

$$۱۰۰۰ - ۳۰۰ = ۷۰۰$$

$$۴۰۰۰ + ۳۰۰۰ = ۷۰۰۰$$

$$۵۰۰ + ۵۰۰ = ۱۰۰۰$$

$$۱۰۰۰ - ۵۰۰ = ۵۰۰$$

$$۸۰۰ - ۳۰۰ = ۵۰۰$$

$$۱ + ۴۰ + ۲۰۰ + ۳۰۰۰ = ۳۲۴۱$$

$$۳ + ۷۰ + ۸۰۰۰ = ۸۰۷۳$$

تمرین

۱- ۱۰۰۰ برگ کاغذ را روی هم گذاشتیم تا یک بسته کاغذ درست شود. ضخامت این بسته‌ی کاغذ تقریباً چند سانتی‌متر است؟ ۱۰ سانتی متر می‌شود. چگونه این پاسخ را پیدا کردید؟ توضیح دهید. ۱۰۰ برگ کاغذ را با استفاده از خط‌کش اندازه گرفتیم که یک سانتی متر شد، چون می‌خواستیم ضخامت ۱۰۰۰ برگ کاغذ را به دست آوریم این عدد را ده برابر کردیم.

$$۷۱۱۰ = ۷۰۰۰ + ۱۰۰ + ۱۰$$

$$۴۰۲۵ = ۴۰۰۰ + ۲۰ + ۵$$

۲- باز شده‌ی هر عدد را بنویسید.

$$۹۳۰۰ = ۹۰۰۰ + ۳۰۰$$

$$۸۲۰۵ = ۸۰۰۰ + ۲۰۰ + ۵$$

۳- جمع‌های زیر به واحد تومان هستند. آن‌ها را به واحد ریال بنویسید.

$$۷ + ۸ = ۱۵ \longrightarrow ۷۰ + ۸۰ = ۱۵۰$$

$$۳۸ + ۱۳ = ۵۱ \longrightarrow ۳۸۰ + ۱۳۰ = ۵۱۰$$

$$۷۸۹ + ۱۲۳ = ۹۱۲ \longrightarrow ۷۸۹۰ + ۱۲۳۰ = ۹۱۲۰$$

۴- جمع و تفریق‌های زیر به واحد ریال هستند. آن‌ها را به تومان تبدیل کنید.

$$۸۰ + ۳۰ = ۱۱۰ \longrightarrow ۸ + ۳ = ۱۱$$

$$۵۲۴۰ + ۲۳۷۰ = ۷۶۱۰ \longrightarrow ۵۲۴ + ۲۳۷ = ۷۶۴$$

$$۴۷۰ - ۱۷۰ = ۳۰۰ \longrightarrow ۴۷ - ۱۷ = ۳۰$$

$$۷۶۰۰ - ۲۶۰۰ = ۵۰۰۰ \longrightarrow ۷۶۰ - ۲۶۰ = ۵۰۰$$

۵- عدد ۵۳۲۱ یعنی ۱ یکی، ۲ ده تایی، ۳ صد تایی و ۵ هزار تایی.

عدد ۵۰۴۳ یعنی ۳ یکی، ۴ ده تایی، صفر صد تایی و ۵ هزار تایی.

عدد ۳۴۰۵ یعنی ۵ یکی، ۴ صد تایی و ۳ هزار تایی.

عدد ۴۰۳۰ یعنی ۴ هزار تایی و ۳ ده تایی.

ارزش پول

فعالیت

۱- عددی را که هر قسمت نشان می‌دهد، بنویسید. آن‌گاه به کمک شکل این دو عدد را مقایسه کنید.

	$\langle$	
۳۱۱۱		۲۳۲۴

	$\langle$	
۲۵۱۱		۲۳۳۳

	$\langle$	
۲۳۱۸		۲۳۱۰

۲- چگونه دو عدد ۴ رقمی را با هم مقایسه می‌کنید؟ توضیح دهید. ابتدا رقم هزارگان دو عدد را با هم مقایسه می‌کنیم سپس صدگان بعد دهگان و در آخر یکان به ترتیب گفته شده در هر مرحله که عدد ها مساوی نباشند عدد بزرگ تر مشخص کننده است.

اندازه‌گیری کن

خانم احسانی یک خط‌کش چوبی درجه‌بندی شده به کلاس آورد. او فاصله‌ی دو دیوار کلاس را با این خط‌کش اندازه گرفت. سپس، خط‌کش را به دانش‌آموزان نشان داد. خط‌کش ۱۰۰ قسمت یک سانتی‌متری داشت. خانم احسانی توضیح داد که خط‌کش او یک متر را نشان می‌دهد و گفت که یک متر برابر ۱۰۰ سانتی‌متر است. شما هم فاصله‌ی دو دیوار کلاس را با متر اندازه بگیرید.

کار در کلاس

۱- با ۱۰۰۰ ریال چه چیزی می‌توان خرید؟

یک دانه شکلات یا آدامس

با ۱۰۰۰ تومان چه چیزی می‌توان خرید؟

یک قوطی شیر کوچک

با ۵۰۰۰ ریال چه چیزی می‌توان خرید؟

یک بستنی چوبی

؟

۲- یک دلار کشور شورستان به اندازه‌ی ۱۰۰۰ تومان ارزش دارد.

۴ دلار این کشور ارزش بیشتری دارد یا ۳۵۲۸ تومان؟ چرا؟ ۴ دلار ارزش بیشتری دارد.

$$\text{ریال } 4000 = 1000 + 1000 + 1000 + 1000$$

$$4000 > 3528$$

۳- یک ریال ایران به اندازه‌ی ۱۰۰۰ لیره‌ی کشور قندستان می‌ارزد.

۴ ریال ایران با ارزش‌تر است یا ۴۵۰۰ لیره‌ی قندستان؟ چرا؟ ۴۵۰۰ لیره ارزش بیشتری دارد.

$$\text{لیره } 4000 = 1000 + 1000 + 1000 + 1000$$

$$4500 > 4000$$

۴- ۱۰۰ تومان با ارزش‌تر است یا ۹۸۹ ریال؟

$$1000 \text{ ریال} < 989 \text{ ریال} \quad 1000 \text{ ریال} = 100 \text{ تومان}$$

اندازه‌گیری کن

در شکل روبه‌رو می‌بینید که چگونه پارچه را با متر اندازه‌گیری می‌کنند.

۱۳۷ سانتی‌متر یعنی یک متر و ۳۷ سانتی‌متر.

حالا شما هم با یک متر پارچه‌ای قد خود

و طول میزتان را اندازه بگیرید.

تمرین

۱- یک دلار کشور شکرستان ۱۲۰۰ تومان ارزش دارد. ۳ دلار این کشور چند تومان ارزش دارد؟

$$۱۲۰۰ + ۱۲۰۰ + ۱۲۰۰ = ۳۶۰۰ \text{ تومان}$$

۲- ارزش ۲۱۰۰ لیره کشور ۱۰ ریال ایران است. ۲ تومان ایران چند لیره آن کشور است؟

$$۲۱۰۰ + ۲۱۰۰ = ۴۲۰۰ \text{ لیره}$$

$$۱۰ \text{ ریال} = ۱ \text{ تومان}$$

۳- عدد هفت هزار و چهارصد و سی را با رقم بنویسید.

$$۷۴۳۰$$

عدد ۶۸۷۲ را با حروف بنویسید. شش هزار و هشت صد و هفتاد و دو

۴- الگوها را ادامه دهید.

۱۸۰۰ و ۱۷۰۰ و ۱۶۰۰ و ۱۵۰۰ و ۱۴۰۰ و ۱۳۰۰ و ۱۲۰۰ و ۱۱۰۰ و ۱۰۰۰

۵۰۰۰ و ۴۵۰۰ و ۴۰۰۰ و ۳۵۰۰ و ۳۰۰۰ و ۲۵۰۰ و ۲۰۰۰ و ۱۵۰۰ و ۱۰۰۰

۵- از ۱۰۰۰ تا ۳۰۰۰ را ۲۰۰ تا ۲۰۰ بنویسید.

۳۰۰۰ ، ۲۸۰۰ ، ۲۶۰۰ ، ۲۴۰۰ ، ۲۲۰۰ ، ۲۰۰۰ ، ۱۸۰۰ ، ۱۶۰۰ ، ۱۴۰۰ و ۱۲۰۰ و ۱۰۰۰

۶- از ۵۰۰۰ تا ۶۰۰۰ را ۱۰۰ تا ۱۰۰ بنویسید.

۶۰۰۰ ، ۵۹۰۰ ، ۵۸۰۰ ، ۵۷۰۰ ، ۵۶۰۰ ، ۵۵۰۰ ، ۵۴۰۰ ، ۵۳۰۰ ، ۵۲۰۰ ، ۵۱۰۰ ، ۵۰۰۰

کامل کن

سارا و پدر و مادرش با ماشین به طرف تهران می‌رفتند.

سارا که تابلوهای کنار جاده را می‌خواند، از پدرش پرسید:

«تهران ۴۰ یعنی چه؟»

پدرش جواب داد: «یعنی فاصله‌ی اینجا تا شهر تهران ۴۰ کیلومتر است.»

از واحد **کیلومتر** برای اندازه‌گیری طول‌های زیاد مثل فاصله‌ی بین دو شهر

استفاده می‌کنند.

هر کیلومتر ۱۰۰۰ متر است. ۳ کیلومتر چند متر است؟ **۳۰۰۰ متر**

۷۰۰۰ متر چند کیلومتر است؟ **۷ کیلومتر**

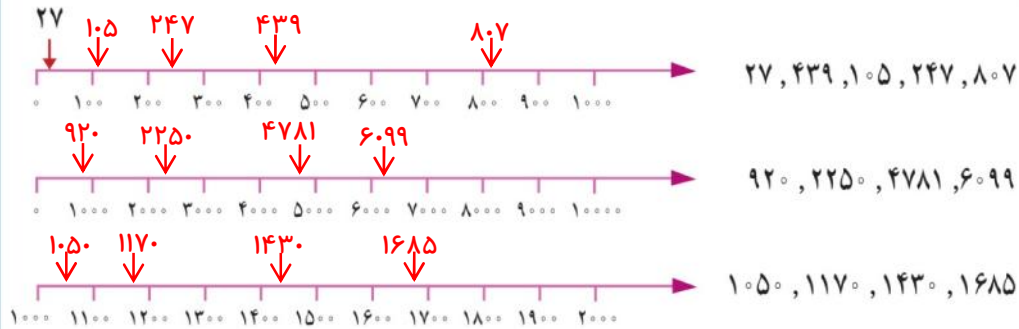

عددهای تقریبی

فعالیت

۱- با توجه به محور، عددهای داده شده را به صورت تقریبی نشان دهید.

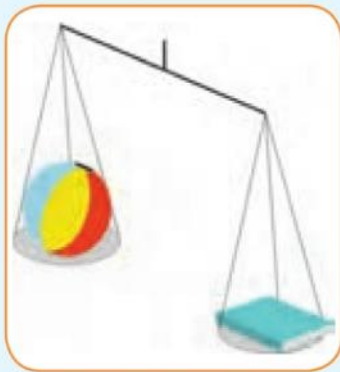
۲- مانند نمونه، به جای رقم‌های یکان و دهگان عددهای زیر، صفر بگذارید و دوباره آن‌ها را بنویسید.

۱۴۳۷ → ۱۴۰۰   ۲۵۶۰ → ۲۵۰۰   ۳۰۲۶ → ۳۰۰۰

۳- به جای رقم‌های یکان، دهگان و صدگان عددهای زیر، صفر قرار دهید و آن‌ها را بنویسید.

۷۴۰۱ → ۷۰۰۰   ۸۰۷۰ → ۸۰۰۰   ۶۷۲۱ → ۶۰۰۰

کاردستی بساز

به کمک وسایل لازم و با راهنمایی معلم خود یک ترازوی ۲ کفه‌ای بسازید.
 شکل روبه‌رو یک ترازوی دو کفه‌ای را نشان می‌دهد.
 جرم توپ پلاستیکی بیشتر است یا جرم کتاب؟ چرا؟
جرم کتاب بیشتر است زیرا کفهی کتاب پایین قرار گرفته است.

با ترازویی که ساخته‌اید، جرم چیزهای مختلف را با هم مقایسه کنید.

۱- عددهای زیر را به صورت گسترده بنویسید.

$$۶۷۸ = ۶۰۰ + ۷۰ + ۸$$

$$۱۲۴۲ = ۱۰۰۰ + ۲۰۰ + ۴۰ + ۲$$

$$۲۰۰۲ = ۲۰۰۰ + ۲$$

$$۱۰۲۹ = ۱۰۰۰ + ۲۰ + ۹$$

۲- حاصل جمع‌ها را بنویسید.

$$۳۰۰۰ + ۴۰ + ۵۰۰ + ۷ = ۳۵۴۷$$

$$۱۰۰۰ + ۸۰ + ۴ = ۱۰۸۴$$

$$۴۰۰۰ + ۲۰۰ + ۳ = ۴۲۰۳$$

$$۶۰۰۰ + ۹ = ۶۰۰۹$$

$$۱۰۰۰ + ۱۰۰۰ + ۱۰۰۰ + ۱۰۰ + ۱۰ + ۱۰ + ۱۰ + ۱۰ + ۱۰ + ۱ + ۱ = ۳۱۵۲$$

$$۲۰۰۰ + ۳۰۰۰ + ۵۰ + ۱ = ۵۰۵۱$$

$$۳۰۰ + ۲۰۰ + ۴۰۰ + ۵۰ + ۱۰ = ۹۶۰$$

۳- عدد داخل دایره به کدام عدد در مربع‌ها نزدیک‌تر است؟ آن مربع را رنگ کنید.

همان طور که در کتاب علوم دیده‌اید، مقدار جرم مواد را با **کیلوگرم** یا **گرم** بیان می‌کنند.

با توجه به تصویر، جرم اشیاء را بنویسید.

جرم جسم‌های مختلف را با ترازو اندازه‌گیری کنید.

انجام بده

۱۱۱۰ گرم

۱۲۱ گرم

۲۲ گرم

تمرین

- ۱- ۳۲۵ سانتی متر ۳ متر و ۲۵ سانتی متر است.
 ۴۲۰ سانتی متر ۴ متر و ۲۰ سانتی متر است.
 ۱۲۷ سانتی متر ۱ متر و ۲۷ سانتی متر است.

۲- اندازه‌ی قد شما ۱۲۹ سانتی متر است؛ یعنی ۱ متر و ۲۹ سانتی متر.

۳- یک کیلومتر چند تا ۱۰۰ متر است؟ ۱۰ تا ۱۰۰ متر است.

۹ کیلومتر چند متر است؟ ۹۰۰۰ متر
 ۴۰۰۰ متر چند کیلومتر است؟ ۴ کیلومتر
 ۳ کیلومتر و ۲۰۰ متر یعنی ۳۲۰۰ متر.

۴- یک کیلوگرم ۱۰۰۰ گرم است. ۵۰۰۰ گرم ۵ کیلوگرم است.

۳ کیلوگرم ۳۰۰۰ گرم است. ۴۰۰۰ گرم ۴ کیلوگرم است.

۲۷۰۰ گرم یعنی ۲ کیلوگرم و ۷۰۰ گرم. ۳ کیلوگرم و ۲۵۰ گرم یعنی ۳۲۵۰ گرم.

۵- برای اندازه‌گیری جرم یک جعبه شیرینی، آن را در یک کفّی ترازو و یک وزنه‌ی ۵۰۰ گرمی، یک وزنه‌ی ۲۵۰ گرمی و یک وزنه‌ی ۱۰۰ گرمی را در کفّی دیگر ترازو گذاشتیم تا ترازو میزان بایستد.

جرم جعبه شیرینی چقدر است؟ $۵۰۰ + ۲۵۰ + ۱۰۰ = ۸۵۰$ گرم

انجام بده

ترازوی روبه‌رو جرم هندوانه را چند گرم نشان داده است؟
 ۳۹۷۳ گرم

از پدر یا مادر خود مقداری پول بگیرید. با آن پول چیزی بخرید. پول را به فروشنده بدهید و باقی مانده‌ی آن را از او پس بگیرید. ماجرای این خرید خود را به اضافه‌ی مقدار پولی که داشته‌اید، چیزی که خریده‌اید و مقدار پول باقی مانده را بنویسید. این قسمت به عهد دانش آموز است.

مثال: از پدرم ۱۰۰۰ تومان پول گرفتم و به مغازه رفتم و یک بستنی خریدم. قیمت بستنی ۷۰۰ تومان بود من ۱۰۰۰ تومان را به مغازه دار دادم او نیز یک سکه ۲۰۰ تومانی و یک سکه ۱۰۰ تومانی به من پس داد.

تمرین

۱- فاصله‌ی یک روستا تا شهر ۲۷ کیلومتر و فاصله‌ی آن شهر تا تهران ۱۲۰ کیلومتر است.

فاصله‌ی این روستا تا تهران چند کیلومتر است؟

$$\text{کیلومتر} = 120 + 27 = 147$$

۲- در شهر بَم در یک سال، ۳۶۳۴ دانش‌آموز در پایه‌ی دوم و ۲۱۰۱ دانش‌آموز در پایه‌ی ششم ابتدایی درس می‌خواندند.

عدد صفر را به جای رقم‌های یکان، دهگان و صدگان قرار دهید و بگویید شهر بَم در آن سال به‌طور تقریبی چند دانش‌آموز پایه‌ی دوم و ششم داشته است؟ تعداد تقریبی دانش‌آموزان دوم و ششم شهر بَم ۵۰۰۰ نفر است.

$$3000 + 2000 = 5000$$

۳- ۷۰۰۰ ریال چند تومان است؟ ۷۰۰ تومان

۸۰۰ تومان چند ریال است؟ ۸۰۰۰ ریال

۴- ۳ شیء را نام ببرید که طول آن‌ها در حدود یک متر باشد.

میز تحریر، در کلاس، تلوزیون خانه ما

۵- ۳ شیء را نام ببرید که جرم آن‌ها در حدود یک کیلوگرم باشد.

یک خرزهره کوچک، ۵ سیب بزرگ، صفحه کلید کامپیوتر

۶- در کنار هر اندازه، واحد مناسب را بنویسید.

ضخامت کتاب ریاضی ۸ میلی‌متر است. طول کتاب ریاضی به‌طور تقریبی ۲۷ سانتی‌متر است.

قد یک ورزشکار ۱۷۶ سانتی‌متر است. طول یک کلاس به‌طور تقریبی ۸ متر است.

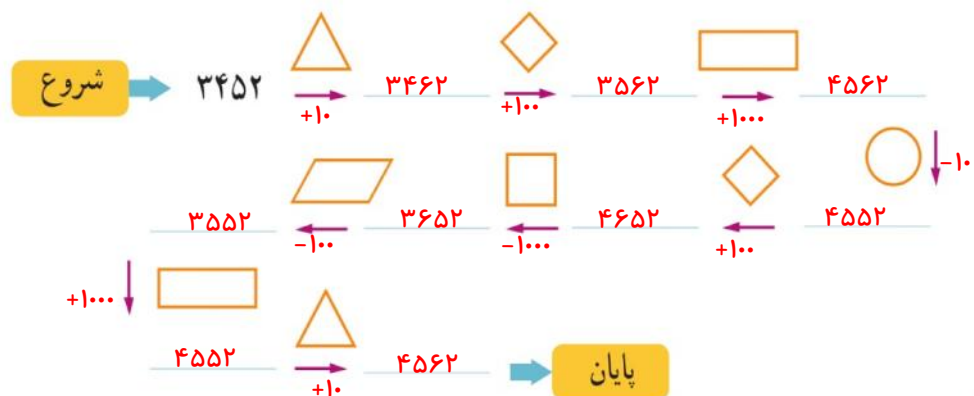

- ۷- واحد مناسب را بنویسید.
- جرم یک دفتر ریاضی ۱۲۷ گرم است.
- جرم یک هندوانه ۶ کیلو گرم و ۳۵۰ گرم است.
- جرم یک خربزه به طور تقریبی ۵ کیلو گرم است.
- جرم یکی از دانش آموزان ۵۳ کیلو گرم است.

۸- با توجه به معنای هر کدام از علامت‌های داده شده، جاهای خالی را با عدد مناسب پر کنید.

۱۰۰۰ تا بیشتر
 ۱۰۰۰ تا کمتر
 ۱۰۰ تا بیشتر
 ۱۰۰ تا کمتر
 ۱۰ تا بیشتر
 ۱۰ تا کمتر

۹- کوچک‌ترین عدد سه رقمی و بزرگ‌ترین عدد چهار رقمی را بنویسید.

کوچک‌ترین عدد سه رقمی ۱۰۰   بزرگ‌ترین عدد چهار رقمی ۹۹۹۹
 اگر رقم‌های تکراری نداشته باشیم، چه عددی به دست می‌آید؟ ۱۰۲ و ۹۸۷۶

۲۲۲، ۲۲۳، ۲۲۴، ۲۳۲، ۲۳۳، ۲۳۴
 ۲۴۲، ۲۴۳، ۲۴۴، ۳۲۲، ۳۲۳، ۳۲۴
 ۳۳۲، ۳۳۳، ۳۳۴، ۳۴۲، ۳۴۳، ۳۴۴
 ۴۲۲، ۴۲۳، ۴۲۴، ۴۳۲، ۴۳۳، ۴۳۴
 ۴۴۲، ۴۴۳، ۴۴۴

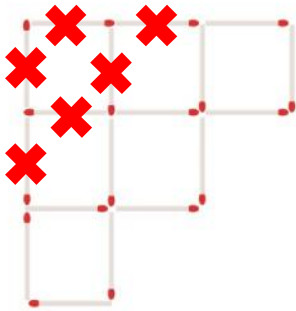
۱۰- با رقم‌های ۲ و ۳ و ۴ چند عدد سه رقمی می‌توان نوشت؟

بزرگ‌ترین و کوچک‌ترین آن‌ها را مشخص کنید.

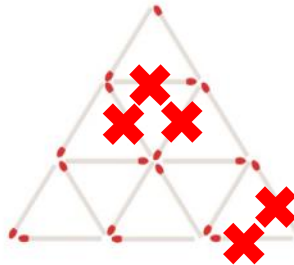
بزرگ‌ترین: ۴۴۴   کوچک‌ترین: ۲۲۲

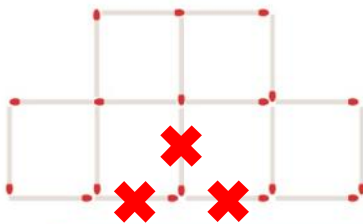
سرگرمی و معما

۱- شکل روبه‌رو را با چوب کبریت بسازید. ۶ تا از چوب کبریت‌ها را بردارید تا شکل به ۳ مربع تبدیل شود.

۲- حالا شکل روبه‌رو را بسازید. این بار ۵ چوب کبریت را بردارید تا ۵ مثلث باقی بماند. (مثلث‌های باقی‌مانده هم اندازه نیستند.)

۳- چوب کبریت را از شکل روبه‌رو بردارید تا ۴ مربع باقی بماند. در هر سؤال، شکلی که به وجود می‌آید بکشید.

فرهنگ خواندن

خانم روشن پس از اینکه عدد ۱۰۰۰ را به دانش‌آموزان آموزش داد، از آن‌ها پرسید: «هر کدام از شما دوست دارید ۱۰۰۰ تا از چه چیزی داشته باشید؟ فراموش نکنید که این ۱۰۰۰ تا را نمی‌توانید بفروشید و فقط خودتان باید از آن‌ها استفاده کنید.»

سعیده گفت: «من دوست دارم ۱۰۰۰ تا خانه داشته باشم. از یکی از آن‌ها خودم استفاده کنم و بقیه را اجاره بدهم تا پول دار شوم.»

خانم روشن گفت: «در این صورت، همه‌ی وقت برای اجاره دادن خانه‌ها و گرفتن پول تلف می‌شود و فرصتی برای استفاده از پول‌هایت نخواهی داشت.»

حمیده گفت: «۱۰۰۰ تا دوست صمیمی خیلی بهتر است.» مریم گفت: «ولی ۱۰۰۰ تا دوست خیلی زیاد است و حتی نمی‌توانی حال آن‌ها را بپرسی.»

سارا گفت: «بهترین دوست کتاب است. من دوست دارم ۱۰۰۰ کتاب داشته باشم تا هم خودم بخوانم و هم به دوستانم امانت بدهم.» فرشته گفت: «۱۰۰۰ تا کتاب هم خیلی زیاد است. جای زیادی می‌خواهد. خواندن آن هم زمان زیادی می‌خواهد.»

فاطمه گفت: «من دوست دارم ۱۰۰۰ تا چیز بلد باشم و از آن‌ها در زندگی استفاده کنم.»

خانم روشن گفت: «آفرین! دانستن ۱۰۰۰ مطلب علمی خیلی خوب است و حتی بیشتر از آن هم می‌تواند مفید باشد.» شما دوست دارید ۱۰۰۰ تا از چه چیزی داشته باشید؟

پیاموز | Biamoz.com

بزرگترین مرجع آموزشی و نمونه سوالات درسی تمامی مقاطع

شامل انواع | نمونه سوالات | فصل به فصل | پایان ترم | جزوه |

ویدئوهای آموزشی | گام به گام | طرح درس | طرح جابر | و ...

اینستاگرام

گروه تلگرام

کانال تلگرام

برای ورود به هر پایه در سایت ما روی اسم آن کلیک کنید

دبستان

اول	دوم	سوم	چهارم	پنجم	ششم
-----	-----	-----	-------	------	-----

متوسطه اول

هفتم	هشتم	نهم
------	------	-----

متوسطه دوم

دهم	یازدهم	دوازدهم
-----	--------	---------